

Program för utomhuslek i Falkenbergs kommun

Diarienummer 2018/40	Fastställt av Kultur- och fritidsnämnden	Datum för fastställande 180619
Dokumenttyp Program	Dokumentet gäller för Alla nämnder, bolag, kommunalförbund	Giltighetstid 5 år med möjlighet till förlängning
Revideringsansvarig * Kultur- och fritidsförvaltningen	Revideringsintervall Vart 4:e år	Reviderad datum
Dokumentansvarig (funktion) ** Fritidschef	Uppföljningsansvarig och tidplan (se punkt 5) Kultur- och fritidsförvaltningen	

1. Syfte

Syftet är att säkerställa att barn i Falkenbergs kommun har tillräckligt många och tillräckligt kvalitativa lekmiljöer att vistas i. Barnperspektivet ska i och med programmet genomsyra allt arbete med barns utemiljöer, från planering till anläggning och skötsel.

Det är en del i arbetet med att skapa en god uppväxtmiljö, god bebyggd miljö, social hållbarhet samt en god folkhälsa. Det är även ett sätt att stärka Falkenbergs attraktivitet för boende såväl som besökare.

2. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Nationella folkhälsomål: Det nationella målet för folkhälsan är ”att skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Här är barns och ungas uppväxtvillkor ett särskilt utpekade målområde. Utemiljöer som är bra för barn och unga är också en given del av ”en god bebyggd miljö” som begreppet preciseras i det femtonde miljökvalitetsmålet.

Regionala mål: Halland ska vara en region som erbjuder attraktiva och socialt hållbara mötesplatser, boendemiljöer, livsmiljöer och goda uppväxtvillkor för barn.

Kommunala mål: ”Vi växer för en hållbar framtid”. Fler bostäder och attraktiva boendemiljöer i hela kommunen med god kommunal service i livets alla skeden.

”God bebyggd miljö”. Att natur- och grönområden nära bebyggelse ska värnas och utvecklas för god tillgänglighet, behov av lek, spontanaktiviteter och rekreation.

Barnkonventionen: Ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är egna individer med egna rättigheter. Enlig artikel 31 har barn rätt till lek, vila och fritid. Samhället har skyldighet att ge barn möjlighet att leka på egna villkor och att kunna leka utomhus i en skiftande och utmanande miljö.

Europeiska standarden för säkerhetsbesiktning av lekredskap (SSEN 1176-1177): Ska alltid följas. Kommunen har redan idag etablerade rutiner för detta.

Produktsäkerhetslagen: All utrustning ska följa Produktsäkerhetslagen.

PBL: Plan- och bygglagen ställer krav på att det ska finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelser vid bostäder, och anläggningar för barnomsorg. Men lagen definierar varken dess storlek eller lämplighet. Inte heller ställs några krav på förekomsten

av lek miljöer på andra platser i vår omgivning. Detta innebär att en god kunskap om vad som kännetecknar en god utemiljö måste säkerställas redan tidigt i planeringen, för att sedan följa med genom hela processen.

3. Program

Lekmiljöer i Falkenbergs kommun ska vara:

Varierade: Med ett utbud som passar barn i olika åldrar. Olika typer av platser för lek utplacerade på olika platser i staden/kommunen. Detta ska inte ses som statiskt utan kan variera över tid.

Det är viktigt att skapa möjligheter för lekplatsens föränderlighet. Att kunna bygga saker, eller anpassa platsen från dag till dag. Till skillnad från inomhus så erbjuder utomhus en plats där barnen har möjlighet till daglig kontakt med naturen och årstidernas förändring.

En mångfald av olika objekt och platser med udda karaktär ger fler barn möjlighet att hitta sin egen relation till platsen.

Utvecklande: Platserna för lek ska stimulera barns sinnen, väcka upptäckarglädje, sätta igång fantasin och locka till mer fysisk aktivitet. Att i en lek miljö utmanas av olika möjligheter till rörelse och fantasilek och dessutom inspireras av andra är utvecklande för både stor och liten.

Naturupplevelser är viktiga i barnets utveckling. Erfarenheter av naturens element är en viktig del av barns inläring. Genom att gräva i jorden, leka med vatten, hitta skalbaggar under en sten och sitta vid en lägereld tillägnar sig barn viktiga erfarenheter.

Den komplexitet vad gäller intryck och höjdskillnader som finns i den naturliga omgivningen är en viktig källa till självkänedom där lagom tryggt risktagande kan ge viktiga lärdomar.

Inkluderande: Platserna för lek i Falkenbergs kommun ska vara välkomnande och inbjudande. De ska vara mötesplatser som möjliggör en viktig social dimension och även i möjligaste mån vara tillgängliga för människors olika funktionsvariationer.

Inkludering i form av medbestämmande är också viktigt. Det är viktigt att använda den kunskap som redan finns om ett område, samt de önskingar som finns gällande områdets funktioner. Härmed säkerställs att användarna känner ansvar för området och är med och utvecklar och tar hand om det.

4. Definitioner och avgränsningar

Lekmiljö: En lekmiljö är ett bredare begrepp än det traditionellt använda ordet lekplats och innefattar alla de miljöer där barns lek uppstår, alltså även ytor som inte på förhand planerats för lek.

Lekyta: lekredskap och andra mer programmerad ytor t ex för en viss sport, men inte gräsmattor som kan användas för många typer av aktiviteter.

Barn: Individ med ålder 0-18 år.

5. Ansvar och uppföljning

Ansvar: Följande kommunala instanser har ansvar i frågor kopplade till utomhuslek i Falkenberg:

Mark- och exploateringsenheten: Ansvarar för exploateringar på allmän platsmark. Via avtal möjliggörs nya lekmiljöer.

Bygg- och projektenheten: Ansvarar för fasta anläggningar på skol- och förskolegårdar.

Planenheten: Möjliggör att yta skapas för lekmiljöer vid detaljplanering och övrig strategisk planering.

Bygglovsenheten: Bygglovsnämnden ansvarar för tillsyn gällande säkerhet på lekplatser. Vissa typer av anläggningar kan kräva lov.

Gata- och trafikenheten: Ansvarar för bidrag för underhåll och utveckling till vägföreningars lekplatser.

Park- och kustenheten: Sköter, underhåller, besiktigar och utvecklar lekplatser på allmän platsmark inom Falkenbergs stad.

Vägförening: Sköter, underhåller och utvecklar lekplatser på allmän platsmark inom Falkenbergs landsbygd och stad.

Samhällsförening: Sköter, underhåller och utvecklar lekplatser på kvartersmark ägd av Falkenbergs kommun.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen: Handlägger bullerstörningar från lekplatser.

Falkenbergs bostad AB: Sköter, underhåller, besiktigar och utvecklar lekmiljöer på skolgårdar på uppdrag av Bygg- och projektenheten. Sköter, underhåller, besiktigar och utvecklar även lekmiljöer på bostadsgårdar som tillhör FABO.

Barn- och utbildningsförvaltningen: Svarar för lösa lekredskap i utemiljön på skol- och förskolegårdar. Delaktiga i utvecklingen av utemiljön i samarbete med Bygg- och projektenheten.

Uppföljning: Ska ske på initiativ från Fritidschef vart 4:e år.